

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamezne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnilstvo in ekspedicija v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeňškikh ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-šteev. 74.

Štev. 65.

V Ljubljani, v torek 22. marca 1898.

Letnik XXVI

Državni zbor.

Dunaj, 21. marca.

Otvoritev.

Nad tri mesece bili so prazni, tihi in zapušeni prostori poslanske zbornice, koder je lani divjala razpaljena strast. Mej tem je odstopilo Gautschevo ministerstvo, ker ni bilo kos zamotanemu položaju. Grof Thun je prevzel težavno nalogo, da spravi državni voz zopet v pravi tir. Ali se mu to posreči, o tem danes še ne moremo soditi; a znamenja kažejo, da mu previdnejši Nemci v opoziciji ne bodo delali tolikih težav, kakor grofu Badeniju, kajti škodili bi v prvi vrsti svoji stvari. To je pokazala tudi današnja seja, ker Schönererjeva petorica je bila osamljena. Vse je bilo radovedno, kakov program razvije novi ministerski predsednik in v drugi vrsti, ali dr. pl. Fuchs prevzame predsedstvo ali ne.

Ob 1/11. uri se nenadoma po hodnikih in v zbornici raznese glas, da dr. Fuchs ne prevzame predsedstva iz bojazni pred napadi. Mož je tiha, plemenita duša, zato ni čudno, da se je obotavljal do zadnjega trenutka. Predsedstvo v teh razmerah je zanj naravnost velika žrtev. In vender! — Pregovorili so ga razni odličnjaki, da se je udal.

Okolu 1/12. ure je bila zbornica polna, na galerijah vse natlačeno radovednega občinstva. Ministri, na čelu jim grof Thun, zasedejo svoja mesta. Ministerski predsednik otvori drž. zbor ter pozove posl. dr. Zurkana, da kot starosta vodi sejo do izvolitve predsednika.

Dr. Zurkan pozdravi zbornico s pozivom, naj bi se v korist države in volilcev pričelo redno delo, osobito z ozirom na bližnjo 50 letnico vladanja presvetlega cesarja. (Živahna pohvala.)

Značilno je, da so že mej tem govorom Schönerer, Wolf, Türk in Kittel stopili iz dvorane.

Ko novoizvoljeni poslanci storé obljubo, takoj pričneta Schönerer in Wolf uganjati burke. — Schönerer kliče: »Ali morajo tudi izključeni poslanci storiti obljubo? Jaz sem tudi izključen.«

Wolf: »Kje je straža?«

Volitev predsednika.

Volitve predsednika se levičarji ali niso udeležili ali pa so oddali bele listke. Oddanih je bilo 241 glasovnic; od teh je bilo praznih 44. Izvoljen je bil dr. pl. Fuchs s 195 glasovi.

Ko starostni predsednik dr. Zurkan naznani izid volitve, desnica živahno ploska, Schönerer pa razsaja kot divji. V jednomer kliče: Ta je državni hudodelnik, v kaznilnico ž njim. Isto ponavlja za njim Wolf. — Desnica se jima smeje, slišijo se posamezni glasovi: Norci pa v norišnico.

Dr. pl. Fuchs stopi na predsedniško mesto ter prične govoriti, toda njegov govor so mej krikom slišali le stenografi in bližje stoječi poslanci; pripomniti namreč treba, da dr. Fuchs jako tiho govori.

Mej govorom novoizvoljenega predsednika dr. Fuchsa, ki je izjavljal, da vsprejme izvolitev, se vrši nastopni, seveda precej glasni dvogovor mej posl. Wolfom in Schönererjem:

Schönerer: To je nečuvstvo, res nečuvstvo! Fuchs je bil član predsedstva, ki je izvedlo Falkenhaynov predlog. Drž. zločinec spada v luknjo in ne na predsedniški oder. — Državni zločinci spadajo v ječo, to bom ponavljal v vsaki seji, kateri bo predsedoval posl. Fuchs.

Wolf: Tak lopov mora v luknjo, in ker je

Nemec, za celo življenje. — Udeleževal se je rokovnjaštva, ki je poslance vlačilo iz zbornice.

Schönerer: Ugovarjamo temu, da bi hudodelnik klical »hoch« na cesarja! Da, hudodelnik ste!

Wolf: Jeli na svetu možno večje rokovnjaštvo, kakor prelamljati ustavo!

Schönerer: Državni zločinci kot vi, morajo v luknjo, povem vam še enkrat, v luknjo, vi ste hudodelnik.

Wolf: Nobene časti in ponosa ne pozna več, ta stranka hudodelnikov tamle.

Schönerer: V vsaki seji vam bom povedal, da spadate v luknjo, da, da v luknjo.

Wolf: Kdor pri nas v Avstriji prelamlja ustavo, pride še v gospodsko zbornico à la Abrahamovicz. To so taki gaunerji, ki spadajo v luknjo.

Schönerer: Vi spadate v luknjo. Zapomnite si to. Taki zločinci spadajo v zapor.

Wolf: Takemu državnemu zločincu treba tintnik zapoditi v glavo. Vi novopečeni ministerski predsednik, zakaj gledate vse to mirno?

Schönerer: Morda zakliče sedaj (Fuchs) »hoch« na cesarja.

Wolf: Liberalno veleposestvo glasuje mirno z desnico.

Schönerer: Da gospod predsednik, vi spadate v luknjo, za to ste že zreli.

Wolf: Kaj je z lex Falkenhaynov?

Schönerer: Ako me ne izključite od sej, povem Vam to v vsaki seji. Ta meklic ne bode izginil iz zapisnikov. Vzkliknil se je že precejkrat in dovolj glasno.

Wolf: Policijske hlapce zapirajo, za te gaunerje se pa nihče ne zmeni. Lumpi, ki prelamljajo ustavo, dospó še do častij!

Schönerer: Predsednik dr. Fuchs, vi spadate v luknjo, da v luknjo spadate vi!

LISTEK.

Nansenovo potovanje na sever.

(Govoril kanonik J. Sušnik v »Katoliškem domu«.)

(Dalje.)

Dne 24. avgusta je hudo snežilo in Nansen je že jel dvomiti, mu bo li mogoče pred zimo priti memo severnega nosa azijskega. Vendar se je vreme še nekoliko zboljšalo, med neprestanimi ovirami z ledom, nasprotnim vetrom in meglo je slednjič »Fram« 10. septembra plula memo naj-severnejšega nosa Sibirije, memo nosa Čeljuskin. Obrežje je večinoma nizko, nekoliko dalje od morja je videl Nansen s snegom pokrite gore, katerih visokost je cenil na 400—500 m. — S tem je bila prva večja ovira odstranjena, kajti le malo-kateri ladji se je doslej posrečilo objadрати naj-severnejšo točko Azije. Onostran imenovanega nosa je morje mnogo manj z ledom pokrito, ker ga morski tokovi, kateri se premikajo od Beringovega prehoda proti sev. tečaju, odrivajo. »Fram« je plula še nekaj dni ob obrežju, kjer so našli popotniki velike množice morskih živali, zlasti ulnjev in mrožev. Štiri mrože so ustrelili ter jih

spravili na ladijo. Lov na mrože ni brez nevarnosti. V lepem vremenu se mroži v večji ali manjši množini solnčijo na kopnem ali pa na ledu; ako slutijo nevarnost, pohitijo takoj v vodo. Toda v vodi se pogumno postavljajo v bran, in gorje čolnu, ki zaide med razdražene zveri. S silnim truplom se zaganjajo v čoln, hote ga prevrniti, ali pa skušajo svoje čekane (3/4 metra dolge zobe) zasaditi v čoln in ga z ljudmi vred potegniti v globočino. Nansen je bil pri lovu na mrože večkrat v veliki nevarnosti, in pri nekem tacem lovu mu je njegova najboljša puška zdrsnila v morje. Ladja je plula proti vzhodu do bližine sibirskih otokov, tamkaj pa je dne 18. sept. krenila ravno proti severu. Na morju ni bilo skoro nič ledu, sosebno še vsled tega, ker se veletok Lena v tem kraju izliva v morje.

Vreme je bilo izredno lepo in gorko, ko so jadrati memo sibirskih otokov naravnost proti severu. Dne 21. sept. je prišla ladja do ledu, kateri je zabranil vsako daljno prodiranje. Bilo je na 78° 30' severne širjave. Ker ni kazalo nikamor dalje, so ladijo ustavili in jo priklopili k velikanski plošči ledu. V mirnem morju se je led precej začel delati in v treh dnevih je bila ladja krog in krog trdno zamrznjena. Jadra in parni

stroj so počivali, ladija ima biti odslej prepuščena morskemu toku, kateri, kakor je upal Nansen, jo ima z ledom vred tirati preko severnega tečaja. Bo li ladija dosegla svoj namen? V istini načrt je bil drzovit, kakoršnega v severnem morju doslej še nikdo ni skušal izpeljati. Jeanetta je približno v istem kraju zamrznila, bila v ledu strta in nje ostanke so našli čez tri leta ob Grönland-skem obrežju. Ista pot čaka tudi drzne popotnike na »Fram«; bode li ladija to pot srečno dovršila?

Za hudo zimo, osobito za grozno noč se je trebalo pripraviti. Ves premog je bilo treba preložiti v nalašč v to odmenjene prostore. Nansen toži, da je to delo zelo umazano, povsodi so se poznali sledovi premoga, na stenah, vratih itd., le namizni prt se ni onesnažil — meni Nansen — ker ga nismo imeli. Škoda, da je tolikanj koristen premog tako črn! Ker so bili na ladiji izvežbani mehaniki, so napravili in vredili razne delavnice, kovaška, mizarska obrt sta bila posebno zastopana, tudi krojačev in čevljarjev se ni manjkalo, moral si je namreč vsakteri svojo obleko in obutev sam popravljati.

Na koncu so postavili »mlin na veter«, kateri je imel proizvajati elektriko, da bi si razsvetljevali dolgo zimsko noč. Na raznih mestih so

Wolf: Lahko postanete takoj pravosodni minister kot veščak v lopovstvu. — Lopova, ki je ustavo teptal z nogami, postavite na to mesto. Fej! Sramujte se. — Gospod profesor dr. Steinwender, pozabili ste predsedniku poljubiti roko.

Schönerer: In ministerske zatožnice naj se obravnavajo pod tem predsednikom. No, to bo lepo. (Pergeltu:) Jenjajte s svojim doktorskim papirnatim protestom. Predsednik mora doli, ker je državni zločinec, ker je zakrivil prestopki proti ustavi. — Tega predsedstva ne bomo poslušali. Lahko govorite, karkoli se vam zljubi. Državni zločinec ste in spadate v luknjo. To vam bom ponavljal, dokler imam kaj glasu v sebi. Predsednika kakor ste vi, ne bomo gledali. — (Mladočehom:) Vi vedno tožite o provokacijah. Ta izvolitev je »provokace«.

Wolf: Dokler tak človek sedi tu gori, bilo bi neumno združiti se. Ne bomo se ponižali in mirno gledali takega lopova, ki prelamlja ustavo.

Schönerer: Prosim za besedo. Stavil bom predlog, da tak zločinec ne sme predsedovati parlamentu. — Prva zahteva mora biti: Doli z državnimi zločinci, spadajo v luknjo! Stavil bom predlog, naj se smatrajo vsi člani onega predsedstva, ki je izvedlo lex Falkenhayn, za državne zločince in proglase godnim za luknjo.

Wolf: Ako krađe finančni minister, se ne zapira uradnih slug.

Schönerer: Vkljub temu glasovanju (pet glasov za) spadate v luknjo; prosim, konstatujte razmerje glasov, da zve ves svet.

Posamezni levičarji so se nevoljni ozirali proti Schönererjevi skupini. To so ti možici tudi trpko občutili in polagoma vtihnili.

Mej tem je predsednik končal svoj govor s trikratnim slava-klicem na presvetlega cesarja.

Nato se po vrsti oglasijo dr. Pergelt v imenu nemške napredne, dr. Steinwender v imenu ljudske stranke, grof Stürgh v imenu ustavovernega veleposestva, Daszynski v imenu soc. demokratov, dr. Lueger v imenu kršč. socialstov, ki ugovarjajo znani lex Falkenhayn, češ, da je protizakonita in da ne zadošča samo izjava predsednikova, da več ne velja, temveč jo mora zbornica formalno preklicati. Ta zahteva je naravnost smešna, kajti posamezni govorniki so naglašali, da sploh ni bila veljavna, ob enem pa zahtevali, naj se prekliče.

Izjava ministerskega predsednika.

Ministerski predsednik grof Thun na to prečita naslednjo izjavo:

»Vlada smatra kot najvažnejšo nalogo, da se zopet ustanove redne parlamentarne razmere in redno delovanje zakonodajstva, osobito v tem trenutku, ko je nujno treba v korist države skleniti pogodbo z drugo državo polovico. V to svrhu apeluje vlada na vse, katerim je naugledu države in so jim parlamentarne oblike dragocene.

Zvesta zgodovinskim izročilom države se bode vlada pri svojih javnih poslih ravnala po

bila izpostavljena fizikalna orodja, s katerimi so ves čas točno nadaljevali svoja opazovanja. Razun meteoroloških opazovanj so preiskovali tudi morje, merili njegovo globočino, temperaturo v raznih globinah, raziskovali razne živalice in rastlinice, katere so se nahajale v morju. Najmanj dela je imel zdravnik, ker ni hotel nikdo na ladiji oboleti, zato je pomagal pri raznih opazovanjih.

Nekatera meteorološka orodja so nastanili na ledu, kakih 100 korakov od ladije in zdravnik je z dvema tovarišema postavljaval nekaj sotor v ta namen, ko zapazijo belega medveda, ki se jim polagoma približuje. Bežati ni kazalo, ker bi prišli še bližje medveda, a v bran se mu postaviti je bilo tudi malo upanja, ker razun kovane palice in male sekirice za led niso imeli nikakega orodja. Ker je medved le bližje prihajal, vkljub temu, da so kričali na vse grlo in z rokami mahali, so prišli do spoznanja, da bo le bolje bežati na ladijo, nego v negotov boj se spuščati z medvedom. V njihovo srečo jim medved ni sledil takoj, temuč si je šotor z vso opravo prav natanko ogledal, predno je šel za tremi junaki, kateri so imeli med tem dovolj časa doseči puške in kosmatina dostojno pozdraviti.

(Dalje prih.)

najvišjem načelu pravičnosti nasproti vsem državljanom in narodom v državi. (Pohvala.)

Po teh načelih bode vlada skrbela za pravico, red in avtoriteto ter reševala vsa vprašanja ustavnim potom. Vlada bode pospeševala koristne socialne reforme, kulturni napredek, materijalne in npravne razmere prebivalstva, posebno onih širokih krogov, ki žive od dela svojih rok (pohvala), ter podpirala industrijo in poljedelstvo v korist državne skupnosti.

Vse svoje najboljše moči bode vlada zastavila za te namene ter pričakuje, da se na tem polju umaknejo strankarske razlike in združijo vse moči za skupno delo.

Da se to uresniči, morajo se ublažiti socialna nasprotja; to je naloga, za katero je ravno to leto najprimernejše. Vlada se z zaupanjem v imenu države obrača do vseh strank, da v rodoljubnem duhu izvrše nevarno zaostalo delo.

Večina zbornice izraža pohvalo, dasi je v obče pričakovala jasnejši program nove vlade.

Razni predlogi.

Zapisnikarji so na to prečitali dolgo vrsto raznih predlogov; mej drugimi dr. Pergelt in tovariši predlagajo, da se bivši ministerski predsednik grof Badeni zatoži, ker je dovolil, da je policija prišla v zbornico ter s silo odstranila nekaj upornih poslancev.

Prihodnja seja bode v sredo; na dnevnem redu je volitev dveh podpredsednikov in zapisnikarjev.

Naši sosede.

Socijalno razmišljanje.

(Konec)

Sedaj pa vprašamo, kako je prišlo, da so si Mažari, ki so bili spočetka tako slabi in niso imeli nikake kulture, tako opomogli, da zapovedujejo sedaj vsej Avstriji? Poskusimo to osvetliti.

Staro diplomatsko pravilo, po katerem iščemo vzroka kakemu drugemu družabnemu pojavu, se glasi: »Cherchez la femme« — iščite žensko. Se je li to recilo uresničilo tudi na Ogerskem, mi ni znano. Zato bi se držal rajše družega modernega diplomatskega vodila, katero osvetljuje dandanes vsak družabni pojav, in katero je Drumond iz izkušnje povedal, namreč: »Cherchez le Juif« — iščite juda. In to smem trditi, da vse mažaronstvo močno »diši po česnju«.

To je gotovo, da vladajo na Mažarskem v javnem življenju prostozidarske lože, ki uživajo ondi popolno slobodo, in istinito je tudi, da je vsa mažarska agitacija njihovo maslo. Košut, ki je 9. aprila leta 1849 proglasil revolucijo, in napovedal avstrijski dinastiji zadnjo uro, je bil prostozidar in orodje prostozidarjev, kar je še danes njegov sin. Ko so prevažali ostanke Košutove na Mažarsko, je imenoval žid Lemmi, glava prostozidarjev, Košuta »glorioso fratello« — slavnega brata!

Košut je delal popolnoma po navodilih in poveljih framasonov, in da so to židje, ki vladajo prostozidarstvu, je jasno. Židom se gre za gospodstvo nad celim svetom, in zato tudi niso izgubili izpred oči polja ogerskega. Tam bi jim bil šel »kšeft« izpod rok, toda branil jim je zakon, ki je prepovedoval judom, imeti na Ogerskem posestvo. A pomagali so si z lahka. Znana jim je bila nečimernost Mažarov, ki bi bili v svoji nadutosti radi igrali velik narod, in zato so podpirali njihovo hrepenenje po narodni samostanosti, prepričanje o svetovnem njihovem poklicu in zlasti še o poklicu za Avstrijo, in — kalini so šli na židovske limanice. Toda prebrisani židje niso pozabili prisiliti pri tem Mažare, da so preklicali zakon zoper žide. Pri tem so se seveda delali divje naudušene Mažare. Ti goljufi, stokrat in stokrat ponavljam, da jud ni nikdar naroden iz prepričanja, marveč njegova narodnost dela »kšeft« in on je in ostane zvest svoji židovski »narodnosti«. In kakor mnogo drugih, tako je tudi Mažare to židovsko prijateljstvo oslepilo, in dočim so se in se še prepirajo Mažari z drugimi narodnostmi na Ogerskem zavoljo jezika, si prilastijo židje zemljo in kupčijo in se po strani smejo zaslepljenosti Mažarov.

Ne mlatim prazne slame, če to pravim. Naj sledi dokaz: Leta 1862 niso imeli čifuti na Ogerskem niti ped zemlje. Trideset let potem pa vidimo, da jim pripada tretjina Ogorske. Ves ni-

transki komitat ima v svojih krempljih žid Popper, židje Deutsch, Springer, Gutmann itd. so gospodarji stotisoč hektarjev. Po uradnih poročilih je na Ogorskem 3192 velikoposestnikov, in teh so pokupili židje tekom tridesetih let že 1031. Če se prepirata dva, tretji dobiček ima, pravi stara prislovica, in res, dočim se bijejo Mažari s Slovani in Nemci za jezik in vladu, se radujejo židje in si mislijo: »Le perite se, saj gospod ne boš ne ti ne oni, ampak jaz, žid.« V zadnjih tridesetih letih je obubožalo stotisoč kmetov, njihova posestva imajo sedaj judje. Židovi na Ogorskem imajo vso kupčijo v svojih rokah, zlasti že žitno. Za majhno ceno dobijo žito od kmetov, in za majhno ceno ga spravijo po železnici, ki ga raznaša povsod.

Kmečkim revežem seveda ne zadostuje strženi denar za obresti, ki jih plačujejo od dolgov, saj ga morajo porabiti za vsakdanje potrebe, in in zato so prisiljeni, prodati svoj dom. In kdo ga kupi? Žid. Prejšnji posestnik pa služi novemu gospodarju kot dninar.

Umevno je, da je moralo tako židovsko gospodarjenje ljudstvo razburiti. Židje so to dobro vedeli in zato so začeli veslati pod rudeči prapor. Prvi glasnik in razširjevalec učenosti rudečkarjev je bil žid Fränkl, ki je rekel, da rad umre, če ga izvolijo za rudečega carja. A zaradi mnogo lepih rečij se je moral možiček umakniti z Ogorskega, in dunajski štab je poslal na Mažarsko žida Silberberga, ki si je sestavil cel odbor. Njegovi člani so bili: žid Marmorstein, žid Abraham, žid Kohn, žid Feldmann, žid Rosenzweig, žid Czás itd. Sedaj je vodja rudeče stranke na Ogorskem žid Grossmann.

Poslanec Moczy je imel popolnoma prav, ko je rekel, da stoji za sedanjimi agrarnimi nemiri judovski nos, kakor sploh za vsem gibanjem socialnih demokratov.

Ne vém, čemu bi se bolj čudil, ali židovski drznosti, ali lahkovernosti ubogega ljudstva, katero hiti na židovski lim, ko ljudstvo vidi, da so židje povzročili žalostne narodnogospodarske razmere na Ogorskem, ko vidi, da samo ubožava, žid pa bogati, kako more potem verjeti, da imajo židje sploh kako voljo pomagati ljudstvu iz jarka, v katerega so ga sami pahnili.

Toda taka je lahkovernost ogorskega ljudstva, da ima svojega izsesalca za svojega osvoboditelja. In židje se tudi znajo delati osvoboditelje z nepopisno bistrornostjo in drznostjo. Kdor prebira poročila o agrarnih bojih na Ogorskem, bi mislil, da ni mogoče, da je v tem boju židovski nos, tako se znajo Abrahamovi sinovi maskirati s ščitom pravičnosti. In vkljub temu je ljudstvo le igrača v njihovi roki.

Judje hujskajo ljudstvo, ker potrebujejo elementov za svetovni prevrat, ki ga ima izvesti socialna demokracija, in zato pozdravlja zadnja vse od židovskih agitatorjev provedene stavke in ekscese kot dobro došle manevre in priprave za krvavi boj, o katerem često govore rdeči preroki. — Ta agrarni boj pa židom malo škoduje, saj imajo zatornice teh preprirov v svoji roki, in zato lahko zatvorijo, kadar se jim zljubi.

Državni zbor se bo kmalu sešel in se posvetoval o nagodbi z Ogorsko. Mažarom in njihovim židom, ali boljše židom in njihovim Mažarom, se gré za to, da bi dosedanji nered ostal še za naprej. In zato potrebujejo v obeh polovicah cesarstva skaljene vode: v totranski jim služi nemško nacionalna obstrukcija, v onostranski pa agrarna. Izvrstno imajo uravnano, le da bi se pravična pogodba ne izvršila, marveč da bi ostalo sedanje nerazmerje. Iz tega bodo imeli židje korist v to i onostranski polovici. In ljudstvo naj se ruje za svoje lastninske idejale, židje bodo polagoma preložili te ideale, ki se bodo pa realizovali na svoje rame. V skaljenih vodah bode žid dobro ribaril.

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. marca.

Vladni program. Po izvolitvi zborničnega predsednika je oddal ministerski predsednik grof Thun že željno pričakovano izjavo, katero je desnica vsprejela sicer z živahno pohvalo, toda pričakovala je gotovo več, posebno pa več jasnosti. Najbolj je pač zastopnikom tlačenih narodov avstrijskih ugajal stavek vladine izjave, v katerem obljubuje, da se hoče vlada vedno ravnati po naj-

višjem načelu pravičnosti nasproti vsem narodom, rodod in prebivalcem v državi. Da bi le ne bile te besede samo prazne obljube, katerih se v besedah poslužuje skoro vsaka vlada, a v dejanju pa pozna le pravičnost napram neslovanskim narodom, Slovani v Avstriji pa morajo še nadalje prenašati težavno breme krivic. Kdor tako vodi vladne posle, se gotovo v dejanju ne oslanja na načelo pravičnosti. — Upajmo, da bo pri sedanjih vladah v tem oziru nekoliko bolje. Zadovoljila je poslance tudi vladina izjava o njeni dobri volji za izvedbo socialnih reform. Dobra volja sama seveda še ne bode rešila nižjih delavskih slojev iz sedanjega bednega položaja, ako tej dobri volji ne bodo priskočila na pomoč dejanja. Le po delih sodili bodo avstrijski narodi novo vlado.

Razmere v katoliški ljudski stranki. Kakor se nam je včeraj sporočilo, je bila zadnja seja katoliške ljudske stranke zelo viharna. Splošno razburjenje je povzročilo stališče barona Dipaulija v predsedniškem vprašanju. Dipauli in njegov somišljenik Zallinger sta se najodločneje izjavila proti kandidaturi posl. dr. Fuchsa za zborničnega predsednika. Umevno je, da je taka izjava vzbudila nepopisno razburjenje ostalih klubovih članov. — O seji se nam poroča nastopno: Katoliška ljudska stranka je imela v nedeljo zvečer sejo, kateri je predsedoval načelnik kluba baron Dipauli. Od 31 članov se jih je seje udeležilo le 26. Odsoten je bil tudi bivši zbornični predsednik dr. Kathrein. Pri razgovoru o bodočem zborničnem predsedniku se je vnela skoro tri ure trajajoča, zelo burna debata. Velika večina klubovih članov je bila za to, da kandiduje v predsedstvo dr. Fuchs, le Dipauli in njegovi ožji somišljeniki so ugovarjali temu nasvetu. Vsprejet je bil seveda z veliko večino prvi predlog, vsled česar je izjavil baron Dipauli, da odloži načelnštvo kluba ter izstopi iz izvršilnega odbora in parlamentarne komisije desnice. Vztrajati hoče pa še nadalje v klubu katoliške ljudske stranke. Jednako kakor on je storil tudi njegov tovariš Zallinger. Baron Dipauli je nadalje tudi protestoval proti temu, da se je pozval v ministerstvo baron Kast, ki niti ni državni poslanec, niti pripada klubu katoliške ljudske stranke. Po teh izjavah je prevzel klubovo vodstvo podnačelnik dr. Ebenhoch, o katerem se trdi, da postane v kratkem načelnik kluba katoliške ljudske stranke. Tako se je torej končal prepir, ki se je že dovolj dolgo in pogosto pojavljal v klubu te stranke, največ radi tega, ker se je zdelo Dipauliju v klubu vse premalo nemško in ker je vsled tega sedaj zahteval, da njegovi somišljeniki ne podpirajo Thunove vlade, ki je baje ravno tako »sovražna« Nemcem, kakor Badenijeva in Gautscheva, ker noče odpraviti jezikovnih naredeb. Zaman so mu ostali tovariši dokazovali, da temu ni tako, da bo Thun gotovo varoval nemške interese, toda vse ni nič pomagalo. Morda je za stranko bolje tako. Nasprotno pa se ne sme zameriti Dipauliju, ki najbrže v duhu vidi nevarnost, katera preti desničarskim strankam povodom nagodbene razprave in je nemštvo le nekaka pretveza.

Obstrukcija v državnem zboru. Komaj so se včeraj odprla vrata dunajskega parlamenta in so v obilnem številu došli poslanci zasedli svoje prostore, pričelo se je že običajno rogoviljenje in kričanje prusaških poslancev. Komedijo sta vodila kakor vselej, tudi včeraj kolovodji Schönerer in Wolf, ki sta včeraj pri prvem nastopu v tej sesiji še dosti dobro rešila svojo nalogo, ki je bila, akoravno precej enakomerna, vendar dokaj težavna za kričaška grla, katera treba znova utrditi. Posebno dovršeno sta predstavljala »Gaunerje«, »Staatsverbrecherje« in »Schuft«, pa tudi v vlogah kakor »Zuchthaus«, »Tintenfass an den Schädel feuern«, sta bila na svojem mestu. Le nekaj njima samima ni posebno ugajalo, to namreč, da sta morala nastopati sama. Izneverili so se jima malone vsi prejšnji diletantje, le trije podvodje so stali še ob njiju strani in z njima glasovali za Schönererjev predlog, naj proglasi zbornica člani bivšega predsedstva in toraj tudi dr. Fuchsa kot državne zločince godne za »Zuchthaus«. Vsi nekdanji pomagači pa so voditelje nekako jezno pogledovali in še socialnim demokratom ni posebno dopadla včerajšnja predstava. V opoziciji so sicer krščanski socialisti, nemški liberalci, nemška ljudska stranka, socialni demokrati, liberalni veleposestniki in petorica Schönererijancev, toda v

obstrukciji so bili včeraj le poslednji sami. To je, ako bo še tudi v bodoče tako, dobro znamenje za novo štirinajsto zasedanje, ker s samo opozicijo se da prav dobro delati, petorica kričačev bo pa kaj kmalu onemogla in tudi ne bo dovolj za legla.

V nemškem državnem zboru vsprejmo že koncem tekočega tedna definitivno vladno predlogo, s katero se zahteva pomnožitev nemške mornarice. Vsprejem je zagotovljen, ker bode morda le kakih dvajset članov centra glasovalo proti vladni predlogi in je torej opozicija postala precej maloštevilna. Osrednja vlada namerava pred odločilnim glasovanjem v svojem glavnem glasilu objaviti kremenit članek, ki naj bi očaral vse poslance ter pridobil za vladno zahtevo, toda tega najbrže ne bode treba, ker je že vse precej dobro obdelano.

Vzhodno azijsko vprašanje. Gotovo nihče ni pričakoval, kake posledice utegne imeti prvotni korak ruske vlade, ko je poslala par svojih mož na dobro ped kitajske zemlje, do katere so pa imeli po neki pogodbi Japonci skoro več pravice, nego Kitajci. Nakrat so se jele v to zadevo vmešavati evropske velevlasti, posebno Nemčija in Anglija, in ni že mnogo manjkalo, da se spopri-mejo vsi sovražni elementi. Do tega sedaj sicer še ni prišlo, vendar pa ni popolno izključeno, da pride do vojske prej ali slej. Največjo in najdrznejšo vlogo igrajo sedaj Japonci, ki hočejo sicer tudi obračunati s Kitajci, ki so se pokazali vse premalo močake toda ugnati hočejo popreje v kozji rog vsakega nepoklicanega faktorja, mej te spadajo v prvi vrsti Rusi in Nemci. Koliko si upajo zmagoviti Japonci, je razvidno iz nastopnih besedij najvplivnejega lista »Jiji Shimpō« v Tokiju, ki piše: Gotovo je, da nam bo lahko odbiti vsak napad bodisi tudi treh sil ob enem, in da ne bomo nikogar pustili na suho. Na vzhodu od sueškega prekopa se ne nahaja nobena druga dežela v tako ugodnem položaju. Zaupali bomo v slučaju nevarnosti le Angležem, sicer pa nikomur in bomo proti vsakomur nastopili z največjo energijo. Res, veliko si upa mali japonski narod.

Cerkveni letopis.

Zveza italijanskih katoliških časnikarjev poslala je sv. Očetu udanostno izjavo. Kardinal Rampolla je poslal predsedniku zveze pismo, v katerem pravi mej drugim: »Sv. Oče želi srčno, da vlada med katoliškimi časnikarji jedinstvo ter da le ti ne izbegavajo samo vsako nasprotstvo in neprijazne prepire med seboj, marveč da se ti med seboj po moči podpirajo, da tem uspešneje branijo sveto stvar vere in papeštva. Sv. Oče pripozna, da zveza teži pred vsem po teh namenih, in hvali vse one, ki posvete svoje življenje temu boju«. — Zdravje sv. Očeta ki dne 3. t. m. nastopil 89 leto, je prav povoljno. Ko je hotel papežev osební zdravnik dr. Lapponi v nedeljo dne 6. t. m. opraviti pri papežu svojo navadno zdravniško vizito, mu je sporočil, da ga oprostí za ta dan te dolžnosti; pride naj v ponedeljek. — Katoliška društva v Rimu so začela pred nekaj časa otvarjati tako zvane »recreatorii militarii« t. j. prostore, v katerih se vojaki v prostem času podučujejo in pošteno zabavajo. Tako naj se odvrnejo od vojakov velike nevarnosti za vero in nramnost, katere povsod v glavnem mestu čakajo vojakov. Ne dohajajo pa samo priprosti vojaki, ampak tudi častniki. Prostozidarji sramotili so te naprave kot gnezda klerikalizma ter pozivali vlado, naj kratko malo zatire te zavode. Pa italijanska vlada ni našla v tem nič napačnega, marveč je priznala, da z veseljem pozdravlja te naprave, ker jako pospešujejo red in nramnost vojakov. — Rimske katakombe dobe tekom leta električno razsvitlavo, in sicer najprej katakombe Sv. Neže, Sv. Kaliksta, Sv. Cirijaka, Sv. Domitele. Delo je prevzela neka angleška družba. — V predvečer dne svojega kronanja vsprejel je papež v slovesni avdijenciji kardinale, škofo, prelate in druge dostojanstvenike, ki so mu prišli izraziti svoje čestitke k temu dnevu. V odgovoru je dejal papež mej drugim tudi to, da je jako žalostno, da se prezira udanost sro Rimu, duhovski metropolit, čuvariki božjega razodetja in delivki blagrov. Da pa Bog potolaž papeža radi teh razžaljenj, vnema ogenj ljubezni v sroih celega človeštva vedno bolj in bolj. Duhovi, katerih skrb bi morala biti občna blaginja, morali bi oživljenje vere in udanosti do papeža le po-

speševati. — Papeževa gregorijanska univerza obsega po sedanjem učnem načrtu modroslovne in bogoslovne nauke, kanonično pravo in stare jezike. Po novem izveštvju jo obiskuje 1051 slušateljev; od teh je vpisanih 666 za bogoslovje, 307 za modroslovje in 78 za kanonično pravo. Profesorjev je 25, vsi so jezuiti. Po narodnosti se razdele slušatelji: 308 Italijanov, 188 Nemcev, 165 Francozov, 82 Špancev, 53 Poljakov, 37 Angležev in 26 Avstrijcev.

83 letni vladika Strossmayer prosil je pri sv. Očetu, naj mu zaradi visoke starosti dade pomožnega škofa. Predlagal je kanonika Voršaka. Vprašal ni pri tem niti ogrske niti hrvatske vlade. Zato so pa vladni krogi silno razjarjeni na vladiko, ki je njih mažaronskim tendencam vedno nasproti. Vrh tega je pa novi pomožni škof popolno Strossmayerovega duha. Tožijo sedaj, da se jim prikrašujejo patronatske pravice. A temu ni tako. Imenovanje pomožnih škofov spada popolnoma v papežovo področje, in k temu ni treba nobene vladne pritrditve. Da bi le novi pomožni škof postal kedaj naslednik velikega vladike!

Konstantin Treder, sodnik v Walmerodu pri Limburgu na Nemškem, zapustil je l. 1895 svojo imenitno službo, da se posveti duhovskemu stanu. 2. febr. je pel novo mašo. Mož je vrlo izobražen v vseh strokah, posebno pa je vrl pravoslovec. Na njegovo željo postavili so ga za dušnega pastirja med poljskimi katoliki.

Bolgarija bo prva vzhodna država, ki vpelje naš (gregorijanski) koledar. Glavne točke te postave so: 1. Z dnem 2./14. febr. 1898 postane gregorijanski koledar državni koledar. Zato se morajo vsi državni akti, ki se izdado drugi dan, datirati s 15. febr. — 2. Vsi, kateri dobivajo od države plačo, jo dobe po novi štetvi 12 dnij prej, t. j. 1. marca po gregorijanskem koledarju. — 3. Od dne 1. marca naprej plačuje država po štetvi gregorijanskega koledarja. — 4. Postavna števje je odslej ona po greg. koledarju; vendar se bode eno leto vedno še pripisoval dan po stari štetvi. — 5. Pošta, železnice in brzojavni uradi, dalje krstni, mrtvaški in poročni listi morajo se od 2. febr. naprej ravnati po novi štetvi. — 6. Kot oficijelni dan novega leta ne velja več 20. december stare štetve, ampak 1. januarij nove štetve.

Podobno postavo mislijo vpeljati tudi na Rumunskem. Le Grki se nočejo skloniti, ampak ostajajo za nami raje 12 dni, ko pa da bi vsprejeli gregorijanski koledar, in to samo iz golega sovraštva do rim. cerkve. Tudi drugače moremo od tam sporočati le žalostne stvari. Prav nič ni tam na vzhodu resnične volje za združenje. Zakaj? Eden dogodek pojasni vse. Nek razkolni bogoslovni profesor je zelo prijatelj z nekim avguštincom. Pater vpraša nekoč onega profesorja, kaj da misli kot mož vede o razkolu? »Zahod, Rim ima prav, vi imate pravo cerkev Kristusovo«, odgovori profesor. Nato pater: »Če je temu tako, zakaj pa se ne združite?« »To se reče jako lahko, a stori težko. Če se danes zedinim z Rimom, izgubim mastno profesuro in vsako upanje na dobro škofijo, katera mi sedaj gotovo ne uide«, odgovoril je profesor. Žalostno!

Jubilaeum iudaicum. Dne 17. februarja bilo je 38 let, kar so židje dobili v Avstriji neomejeno pravico pridobiti si posestva. Da so židje lahko veseli in zadovoljni o jubileju, je jasno, ker so to pravico kristjanom na škodo rabili prav uspešno.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 22. marca.

(Zgradba poslopja za višjo gimnazijo) v Ljubljani se vender le polagoma prične. Ministerstvo je namreč za stavbeni odbor poklicalo gg.: dvornega svetnika Schemerla, šolskega poročevalca, dež. vlade svetnika Merka, nadzornika Šumana, deželne vlade svetnika dr. Fr. Zupanca, stavbenega svetnika Sv. Vitila, višjegimnazijskega vodjo Senekoviča, nadinženirja Vašico in Schwaba ter inženirja Fran Vana.

(Slovensko gledališče.) V petek se je z lepim vspehom igrala Schakespearjeva veseloigra: »Kako se kroté ženske«. Najbolj sta se odlikovala gosp. Inne man in gđe. Terševa V nedeljo se je zadnjikrat v tej igralni dobi pela opera »Rigoletto«, ki je privabila polno občinstva v gledališče. — Danes se poje Parmova opera Ksenija, pred

opero pa se predstavljati igri: Medved snubač in: Igra piké. — V tej dobi pride še na vrsto opera Prenosišče v Granadi. — Zvedeli smo tudi, da je dobilo dramatično društvo pri knezoškofijskem ordinarijatu za letos dovoljenje predstavljati: Pasijon ali trpljenje našega Odrešitelja.

(**Bog i Hrvati.**) Pevsko društvo »Ljubljana« je priredilo pevski večer na čast Josipom in Josipinam. Pri tem večeru je naznanil predsednik, da je deželna vlada pesem »Bog i Hrvati« peti prepovedala. Ta povsem nedolžna pesem je bila do sedaj na dnevnem redu pri vseh pevskih društvih na Hrvatskem in Slovenskem. Zato je bila nepopisna nevolja mej občinstvom, kajti ako deželna vlada tako postopa nadalje, ne bodo naša pevska društva smela zapeti nobene domorodne pesmi.

(V Škofjeloškem uršulinskem samostanu) je umrla 22. marca ob pol sedmih zjutraj s. Korčula Lenasi. Rojena je bila na Vrhniki l. 1871. V samostan je bila sprejeta pred štirimi leti. Bila je vneta učiteljica na vnanji samostanski šoli. Pogreb bo v sredo 23. marca ob pol šesti uri popoldne.

(**Bolnica v Postojni.**) Zdravniški okrožni zastop postojnski je sklenil v proslavo cesarjeve vladarske petdesetletnice sezidati okrožno bolnico za 12 bolnikov. Postojnska občina je v ta namen podarila stavbišče in prispevek 2000 gld. Z zidanjem bolnice pričnó že letošnjo pomlad.

(**Obrtno računstvo**) Učna knjiga za obrtno-nadaljevalne šole, ob enem priročna knjiga za obrtnike. Spisal Albert Sitsch, učitelj v Šentvidu nad Ljubljano. Ta za obrtno-nadaljevalne šole potrebna knjiga je v rokopisu dogotovljena in pojde kmalu v tisk. Z »Obrtnim računstvom« bo gotovo jako ustrezno učiteljem in učencem.

(**Iz Celovca**) dné 20. marca. Naučni minister je podelil trgovinski šoli v Celovcu pravico javnosti. — »Kmetskega Lista« je izšla 3. številka »za poskušnjo«. — Koroška c. kr. kmetijska družba je imela svoj občni zbor dne 16. t. m., udeležilo se ga je 100 zastopnikov podružnic. — Dne 17. t. m. je imelo prav delavno koroško zgodovinsko društvo svoj občni zbor. Predsednikom je izvoljen gimnazijski profesor dr. J. Han. — Okrajno sodišče je prisodilo šesterim fantom, ki so pobijali v knez.-škof. »Marijanišču« okna, primerne kazni.

(**Nemški »schulverein«**) S Koroškega, dné 19. t. m.: V Vernberzi blizu Beljaka snuje se nova podružnica nemškega »schulvereina«. Ustanovni zbor je danes v gostilni nemškutarskega kričača Schillerja, ki je bil nedavno obsojen na 15 gld. globe, ker je razžalil na časti g. mestnega kaplana J. Rozmana. Nova podružnica ima biti povračilo za podporo 400 gld., katere je »schulverein« dovolil za razširjenje šole v Skočidolu!

(**Judeževi groši** nemškega schulvereina.) Iz Celovca, dne 19. marca: Nemški »schulverein« je v zadnjem času dovolil sledeče podpore: Za učiteljski dom (Präparandenheim) v Celovcu 500 gld., za Eggerjevo učiteljsko semenišče 500 gld.; za šolo v Skočidolu 400 gld., za šolo v Vetrinju 200 gld. Dalje je obljubil večjo podporo, če se zida kaka šola v bližini Velikovca! — Suhi ti podatki govoré jasno in glasno! Ni treba mnogo pisati, zadoštuje: Skočidol in Vetrinj sta slovenski vasi, v katerih naj storijo svojo dolžnost — Judeževi groši! Naši učiteljski pripravniki se vzgajajo za bodoče »delo« s pomočjo — Judeževih grošev! A ti Judeževi groši naj pokažejo svojo moč zlasti zoper našo vzgledno »Narodno šolo« v Št. Rupertu ob Velikovcu. Zoper njo hočejo postaviti novo nemško šolo. Ali je treba še dolgega dokazovanja in moledovanja, da se v takih razmerah zave vsak rodoljub narodne dolžnosti do naše družbe sv. Cirila in Metoda!

—rn—

(**Steinwender pred volilci.**) Iz Celovca, dne 20. marca: Vodja nemško-narodne stranke dr. Steinwender je imel v zadnjem času volilna shoda v Beljaku in Špitalu. O njegovem shodu v Beljaku poroča glasilo njegovo, »Kärntner Nachrichten«, da je bil jako slabo (!) obiskan, in se glasi poročilo o shodu jako klaverno! Zanimiva izgovora dr. Steinwenderja je k večjemu izpoved, da je on sam bil spočetka zoper obstrukcijo in da se ji je pozneje udal le iz strankarske discipline

ter je z drugimi vred ropotal. Omenjeni list obžaluje, da na shod niso prišli socijalni demokratje, ter pravi, da se je zbog tega zborovalo jako mirno. — V Špitalu je bil shod sicer jako dobro obiskan, pa Steinwenderju je bolj slaba pela. Ker se je izjavil nekako zoper nadaljevanje obstrukcije, mu je očitil takoj odvetnik dr. Moerl, da »omaguje«, in zahteval v več interpelacijah, naj tira najstrožjo obstrukcijo. Steinwenderja je zagovarjal dr. Eisele, pa videlo se je, da ekstremnacionajalni kričači s svojim »voditeljem« niso več prav zadovoljni. Dr. Steinwender kakor marsikateri njegovih pomagačev mora pač reči s pesnikom: »Die Geister, die ich rief, werd' ich nun nicht mehr los!«

(**Iz celovške škofije.**) Za župnika v Hodišah je imenovan vč. g. A. Žak, župnik v Štebnju ob Zili; za župnika v Svinici tamošnji provizor J. Schwingshakl. — Za dekanijo Beljak je č. g. V. Kraut, župnik na Brnci, izvoljen in potrjen za dekanijskega svetovalca. — Pri pobožnosti sv. Glave v farni cerkvi sv. Ilja v Celovcu bode letos pridigal redemptorist č. o. A. Rössler. — Mašniško posvečevanje bode letos dné 15., 17. in 19. julija.

(**Koroške novice.**) Novi notar g. A. Svetina v Pliberku nastopi svoje mesto dne 2. aprila. — Pogorelo je dne 14. t. m. Hanželovo posestvo v Žrelcu. — V Labenčah blizu Št. Jurja ob Zili se je sam usmrtil 35letni oženjeni Jan. Rupič. Preziral si je žilo na vratu. Vzrok samomoru je bilo slabo gmotno stanje. — Pri Harihu na Brezi, občine Dobrlaves, je vrgla krava tri telice, ki so vse zdrave in sedaj stare že nad 14 dnij.

(**Župna cerkev sv. Lovrenca ob Temenici**) je dobila nov kras. Postavili so lepo, natančno v bizantinskem slogu izdelano prižnico. Ker je cerkev precej visoka, je ta umetna, primerno visoka nova stavba pravi kras za njo. Prižnica sloni na bogato okrašenem stojalu. Precej ko človek stopi v cerkev skozi velika vrata, se je primejo oči; vsak jo pohvali. Gospoda brata A. in K. Götzl, podobarja iz Ljubljane, sta delo res lepo dovršila. Nekaj posebno vzvišenega in krasnega na leci je pa devet z oljnato barvo na les slikanih svetopisemskih podob v deveterih oknih. Te podobe, na zlatem dnu, je slikal gospod K. Kramaršič, slikar iz Ljubljane. Da bi še več takih umotvorov spravili na dan! Naj stoji leca veliko let in naj se obilo let razlega iz tako lepe posode beseda božja Bogu in svetnikom v čast in ljudstvu v blagor!

(**Prodaja tobaka in smodk po avtomatih.**) Nekaj novega dobimo v Ljubljani, ko zanimlje v prvi vrsti kadilce, namreč avtomate za prodajo tobaka in smodk. Prodajalci smodk imajo namreč pravico v obližju svoje prodajalnice postavljati avtomate, kjer bo dobil vsakdo tobaka in smodek take vrste, kakoršen bo njegov denar, ki ga vrže avtomatu v žrelo. Pogoj za postavljanje avtomatov je le ta, da se postavijo na take kraje, kjer po njih ne bo oviran promet. Jednako se uvedo taki avtomati tudi pri železniških vlakih in parnikih. V kratkem času torej dobimo po gostilnah, kavarnah in javnih prostorih takih avtomatov, ki bodo gotovo državi v dobro služili, da si pomnoži dohodke za tobak. Ker so kadilci tako splendidni davkoplačevalci, je seveda umevno, da se država tako dvorljivo ozira na svoje davkoplačevalce — radovoljce.

(**V Poljanah,**) občine veprinske v Istri, je umrl dné 1. t. m. po kratki bolezni gospod Josip Ivanič, cerkveni starešina in oče dr. Josipa Ivaniča, ravnatelja tržaške škofijske pisarne. Pokoj njegovi duši!

(**Zdravje v Ljubljani**) od 6.—12. marca: Novorojencev je bilo 25, mrtvorojen 1. Umrlo jih je 18, med njimi za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 1, za različnimi boleznimi 14; med njimi je bilo 9 tujcev in 11 iz zavodov. — Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer: za otročico 1, za ošpicami 1.

(**Promet poštni.**) Valed ukaza trgovinskega ministerstva od 26. svečana t. l., št. 6487, naznanja poštno in brzojavno ravnateljstvo v svrhu preprečevanja ovir v prometu pošiljatev s povzetjem, da imajo pošiljatelji povzetek (znesek povzetja) navajati ne le samo na poštnej spremnici, temveč tudi na naslovu pošiljatve same tako-le: »Povzetje gld. . . . novč.«, in sicer goldinarje z besedami, in da poštna uprava v slučajih,

če je nedostajalo te pripombe in se valed tega povzetka ni iztirjalo, ni dolžna povračati tega zneska.

(**Učiteljske spremembe na slov. štajerskem**) G. Anton Span pride kot učitelj iz Brezic v Slov. Bistrico in g. Martin Samperl iz Makol v Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Stalno pa so v svoji sedanji službi nameščeni: g. podučitelj Karol Unger v Brezicah; gđc. podučiteljici Melanija Premšak na nemški šoli v Vojniku in Ivanka Gherbaz pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Kot učiteljici ročnih del sta nastavljeni: g. Marija Pečar pri Sv. Lovrencu v Slov. gor. in g. El. Jug v Brezju. V stalni pokoj vstopita gđc. podučiteljici: Alojzija Dominkuš v Dolcu in Aleksandrina Vrus v Braslovčah.

(† **Vaclav Kosmák.**) Znani češki pisatelj Vaclav Kosmák je umrl. Pokojnik je bil rojen leta 1843 v Martinkovu pri Mor. Budjejevicah, duhoven je postal leta 1866. Bil je župnik v Modnicah, Tvarožni in zdaj v Prostomerich. V življenju je spisal mnogo spisov. Njegovo »Kukátko« je znano i Slovencem. Poleg tega je spisal sedem daljših povesti in mnogo krajših. Pisal je podlistke za »Hlas«, bil sotrudnik »Obzoru« in »N. Domovu«. Vlani je moral iskati zdravja v karlovarskih toplicah. Mnogo mu toplice niso pomagale, prežgodaj je moral pod zemljo. Kosmák bo ostal ljudstvu v vednem spominu. O njem se mora reči, da je bil najpopularnejši češki pisatelj. V svojih spisih se je trudil, da bi ljudstvo ostalo sebi; zato je mično slikal vsakoga, kdor se je povzdigoval nad svoj stan in neusmiljeno ga je ožigosal. Kosmák je poznal prav dobro človekovo dušo, njegovi značaji, kakor nam jih v svojih povestih kaže, so vselej izvrstno zadeti. Kdor je Kosmákove spise bral, je moral reči: res se tako godi, in če je kdo bil sam prizadet, prebravši kritiko o svoji osebi, je moral vzklikniti: zaslužil sem to. Dne 18. marca so ga položili v hladno zemljo. Morda ne bo krasil njegovega groba spomenik, ali vsaj tak ne, kakor si ga je zaslužil, toda spomeniki se postavijo, na spise se pa pozabi. Kaj podobnega se pri Kosmáku zgodilo ne bo. Če tudi se ne bo na njegovem grobu nahajalo nič družega kot trava, njegovi spisi bodo v narodu vedno živeli. On ni nikoli odlikovanj pričakoval, še manj iskal, zato jih tudi v svojem življenju ni prejel. Počivaj v miru, zlata duša, tebe bodo še le zdaj prav cenili.

(**Laški strup.**) Kamor se zlije laški strup, tam priraste gotovo škoda za druge. Tako se poroča z Reke, da je v tamošnji tovarni za izdelovanje torpedovk navstal pravcati upor vsled takega laškega strupa. Neki delovodja tovarne, po imenu Carmelli, je zelo osorno postopal nasproti delavcem Slovanom tako sicer, da se je do hudega zameril vsem. Dolgo so že imeli nanj piko. Dne 13. t. m. pa so začeli delavci, ko je Carmelli stopil v tvornico, žvižgati, ropotati in kričati in metati proti njemu razne železne stvari. Lah je seveda moral zbežati iz delavnice, a tovarna se je tudi takoj potem zaprla, vsled česar je zdaj 700 delavcev ostalo brez kruha. Delo se je zadnje dni zopet pričelo.

(**Italijanski manevri.**) Nedavno so govorili goriški italijanaši, da bi šli do svojih volilcev Furlanov v Gradiško, da jim razložijo uzroke, zakaj niso mogli delati za »njihov blagor« v goriški deželni zbornici. Da so nameravali vreči lahtovernim Furlanom dobro pest peska v oči, je samo ob sebi umevno, saj to jim je prirojeno. No, preteklo nedeljo pak je zbral svoje volilce deželni poslanec »Amikovec« Zaneti v mestecu Romans v Furlaniji. V svojem »opravičevalnem govoru« je poudarjal ta gospod kakor poglobitno točko — »boj za narodnost« in dejal, da je dolžnost italijanskim poslancem, da se borijo za skupne narodne interese primorskih Italijanov.

Tu je že zopet ena onih glasovitih napak naših nasprotnikov, ki poudarjajo dolžnost za borbo narodnih interesov le v korist svoje narodnosti, mej tem, ko so glubi in slepi za to, da imajo iste dolžnosti in iste pravice tudi — drugi. Ali bi ne bilo mnogo lepše, da ni nobenega boja, marveč da lepo ostane vsak pri svojem? Koliko nepotrebnih fraz bi bilo prihranjenih, zlasti iz ust, katerim prav nič ne pristojajo — fraze!

(**Prisiljencl na delo.**) Po želji kranjske industrijske družbe odide prihodnje dni iz tukajšnje deželne prisilne delavnice 40 kaznjencev s petero

pazniki na Jesenice, kjer jih bodo rabili pri grajenju ceste.

(Samomor.) V Kostanjevici se je obesil 15. t. m. v hiši Martina Černčiča s Štajerskega došli mesarski pomočnik Anton Geršak. — Dne 14. t. m. je pri Krškem skočil v vodo slaboumni Janez Jokaš iz Boštanja.

(Razpisane službe.) Pri okrajnem sodišču v Radovljici je do 1. aprila razpisana služba diurnista. — Na jednorazrednici v Velikem Trnju pri Krškem je razpisano mesto učitelja. Prošnje do 20. aprila t. l. okrajnemu šolskemu svetu v Krškem.

Društva.

(Bolniško in podporno društvo pomočnih in zaseb. uradnikov za Kranjsko) je povodom svojega 10. rednega občnega zbora dobilo naslednji odbor: Anton Gutnik, magistratni uradnik, predsednik; Fran Kandare, notarski uradnik, podpredsednik; Josip Tavčar, trgovinske zbornice uradnik, tajnik; Arnošt Bezenšek, oddelni načelnik »Slavije«, blagajnik. Odborniki: Josip Hafner, magistratni uradnik; Josip Knez, politični uradnik in Oton Pelan, okrajne bolniške blagajne tajnik.

(Ženska podružnica družbe svetega Cirila in Metoda v Trstu) Rana, katere se le malokdaj, ker neradi, dotikamo, je narodna vzgoja naših otrok. A ker mora zdravnik, ako je vesten, tudi najhujšo rano mnogokrat odvezati, da vidi, kako se celi, dasi to boli pacienta, istotako moramo tudi mi rane na našem narodnem telesu večkrat odvezovati, da vidimo, kako se vrši proces zdravljenja naših političnih razmer tudi pod »lepim ovojem«. Ako to vršenje zdravniške skrbi tudi včasih malo kaj peče, to ne škodi, marveč koristi celo... Lepo, prelepo nalogo lečenja politično bolehnega naroda slovenskega ima naša družba sv. Cirila in Metoda in najlepšo stran te naloge pak ima ženski oddelek te družbe. Saj je vendar ženska oni faktor, iz katerega izvira prvi pogoj h krepkemu narodnemu življenju, ker ona je začetnica narodne probe, tako rekoč polagateljica temelja našega političnega obstanka. Prvo seme, katero pade v mlado, mehko dušo otroka, vrže naša mati in na njej je, ako je to seme padlo na rodovita tla. Ali naša slovenska mati vrši vsikdar to svojo lepo nalogo in dolžnost, o tem bode pričala poznejša doba našega naroda. Ni lahka naloga to, ni lahka dolžnost. Toda ako je slovenska mati storila že glavno, storila je vse, kar je njena dolžnost in vest jej ne bode očitala greha. Da po nekod niti ni mogoče, pri najboljši volji ni mogoče storiti poglavitnega, temu se ni čuditi, saj so naše borbe uprav nezmagovite v več ko jednom obziru. Zlasti v našem Primorju, zlasti v Trstu. Iz lastne skušnje nam je znano, da je narodna borba v Trstu trda, pretrda za slabotno žensko narav; ženska vztraja mnogo, a ne vztraja, ako presega delo njeno fizično in moralno moč. Tamošnje narodne junakinje storijo veliko, človek bi se čudil tej kremeniti vztrajnosti pojedinih žensk, nekatere so prave mučenice. A naposled morajo omagati, zakaj? Ker jih je premalo in ker nimajo dovolj opore. Kako je z našo narodnostjo v Trstu? Baš te zadnje dni si izkušajo tamošnji Slovenci, kaj je krutost od fanatizma pijanega sovražnika: v veri, v zadnjem in najzanesljivešem temelju hočejo streti ti krvoloki naš narodni čut, dobro vedoči, da je naš verski čut ona zaslonba na katerem sloni tudi ideal narodnosti naše. Sedaj pa moramo z jednim velikim vprašanjem na dan, z vprašanjem, ali je kedaj mogoče, da zamremo narodno, ako stojimo verski na trdnih tleh? Odgovor: nikdar! O mnogih narodnostih, zlasti o ruskem narodu, obstoji prepričanje, da baš trdna verska zavest je ona močna korenina, iz katere raste moč in krepost naroda. Ni pa vrsta veroizpovedanja, ki utrjuje narodno krepost in Rusi bi kakor rimski katoličani istotako bili narodno krepki, ako bi bili versko trdni, kakor so zdaj, kajti v veri tiči moč idealizma in moči idealizma je potreba vsakemu narodu, kateri se hoče obdržati trajno. Vzdržuje sicer neki narodni humbug na višini veljavnosti na zunaj nekatere današnje narode, ta humbug in pa denar; toda bodoči časi bodo pokazali, kaka podlaga narodnemu obstoju je to. Slovenci smo povprečno dobri katoličani, udani verniki sv. katoliški cerkvi, vendar se prikazujejo tudi v nas žalostni pojavi verske razpalosti in čudi ni, kjer se je pojavila tudi v nas brezvera in demoralizacija, torej tudi umiranje idealov, ondi izginja tudi krepka narodna zavest. V Trstu imamo zlasti zabeležiti neko žalostno prikazen med prebivalstvom slovenske narodnosti. Otroci slovenskih starišev se neumevno radi navzemajo italijanskega duha. Dokler je še dete v naročju maternem, je še tako rekoč slovensko. (Konec sledi.)

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 22. marca. Krščanska slovanska narodna zveza je sklenila, da v njenem

imenu pri razpravi o vladnem programu govori načelnik dr. Šusteršič, ter izjavi, da Jugoslovani od vlade obljubljeno pravičnost nasproti vsem narodnostim zahtevajo ter da pričakujejo, da se jim končno vendar le izpolni nade za tako zaželjno in po krivici toliko časa krateno enakopravnost, dalje bo izjavil, da je klub v teh nadah pripravljen vlado podpirati v toliko, da ji omogoči redno parlamentarno delo. — Klub je dovolil posl. pl. Berksu, da interpeluje vlado, kedaj da misli odpoklicati vojsko s Krete domov.

Dunaj, 22. marca. Klubi desnice so sklenili, kot podpredsednika zbornice kandidovati poslance dr. Ferjančiča in Lupula. Kdo izmed teh dveh bo prvi, kdo drugi podpredsednik, o tem se parlamentarna komisija desnice zvečer dogovori.

Dunaj, 22. marca. Mladočeški klub ne kandiduje nobenega izmed svojih članov v predsedstvo zbornice. — Ako bi nemško-liberalni veleposestniki ne vsprejeli kandidature za podpredsednika, tedaj se imenujeta posl. Lupul ali Vasilko kot kandidata.

Dunaj, 22. marca. Poljski klub je izvolil načelnikovim namestnikom viteza Bilinskega ter volil iz svoje srede izvrševalni odbor kluba, v kateri so izvoljeni Dzedusicki, Pientak, Kozlovski in Abrahamoviz. Značilno je, da sta pri tej izvolitvi propadla poslanca Madejski in Rutovski, ki rada koketujeta z nemškimi liberalci.

Dunaj, 22. marca. Desnica pripravlja adresno, katero izroči poslancema Abrahamoviczu in dr. Kramarju, v kateri jima kot članoma bivšega zborničnega predsedstva izraža svojo zahvalo in priznanje za vso požrtvovalnost, katero sta kazala v zadnjem zasedanju.

Dunaj, 22. marca. Kakor se govori, predloži vlada še tekom tega tedna svoje predloge glede nagodbe z Ogersko ter da bo prvo branje že na dnevnem redu ponedeljkove seje. Jednako vlada že prihodnji teden predloži državni proračun.

Dunaj, 22. marca. V jutrajšnji razpravi glede vladnega programa ne bodo Čehi oddali nobene izjave, ker tudi nadalje vztrajajo pri sklenjenem adresnem programu. Kaj da stori jutri katoliška ljudska stranka, še ni znano, ker se o tem posvetuje še le danes zvečer.

Dunaj, 22. marca. Levičarji niso zadovoljni z izjavo grofa Thuna o programu nove vlade, ker pogrešajo v njem vsake izjave glede uredbe jezikovnega vprašanja.

Dunaj, 22. marca. Slobodna nemška zveza je v včerajšnji klubovi seji izrazila obžalovanje, da se je odklonilo zastopstvo v predsedstvu, ter se izjavila, da se pokori sklepom nemških opozicijskih klubov.

Dunaj, 22. marca. Nemško-nacionalna in liberalna stranka sta se dogovorili glede taktičnega postopanja v zbornici. Obstrukcijo začeti tedaj, kader se zanjo pokaže potreba.

Dunaj, 22. marca. V otvoritveni seji gospodske zbornice je predstavil grof Thun svoje nove ministerske tovariše ter oddal na to jednako izjavo, kakor v poslanski zbornici. Po daljšem patrijotičnega duha polnem govoru predsednika kneza Windischgraetza se je vršila volitev v delegacijo in kvotno deputacijo ter razne odseke.

Dunaj, 22. marca. V parlament. krogih se trdi, da bodo tirolski poslanci izstopili iz katol.-ljudske stranke. V odličnih katoliških krogih se odobrava postopanje barona Dipaulija, ki hoče za-se in za svoje somišljenike na vse strani proste roke in neodvisno stališče.

Dunaj, 22. marca. „Wiener Zeitung“ objavlja odlok, s katerim imenuje cesar tajnega svetnika in bivšega ministra za Galicijo, barona Loebela, dosmrtnim članom gospodske zbornice.

Dunaj, 22. marca. Pri včerajšnjih dopolnilnih volitvah za mestni zbor za tretji razred so v I. in VIII. okraju prodrli antisemitski kandidati. Razmerje strank ostalo je skoro nespremenjeno, antisemitje so pridobili nekoliko glasov.

Praga, 22. marca. Senat tukajšnjega nemškega vseučilišča je z ozirom na spremenjeni položaj umaknil svojo dne 22. januarja vloženo ostavko.

Budimpešta, 22. marca. Poslanska zbornica je včeraj vsprejela predlog ministerskega predsednika Banffyja z vsemi proti glasovom Košutove stranke, da se v jutrišnji seji vrši takoj volitev desetih članov v kvotno deputacijo, ker bo tudi avstrijski državni zbor pečal se s tem vprašanjem.

London, 22. marca. „Reuters Office“ poroča iz New-Yorka, da se je včeraj objavilo uradno poročilo preiskovalne komisije pri ladiji „Maine“, v katerem se trdi, da se je zgodila nesreča vsled eksplozije od zunaj, torej jo je provzročila sovražna roka. O tem se v kratkem obvesti španjska vlada in parlament.

Hennebergova svila

od 45 kr. do gl. 14-65 meter — jedino prava, ako se naroči neposredno od mojih tovarn — črna, bela in barvena, — najbolj modernih tkanin, barv in vzorcev.

Na zasebne poštnice in carine prosto na dom. — Vzorci obratno. — Dvojni pisni portu v Švico.

Tovarne za svilo G. Henneberg
51 (e. in kr. dvorni zalagatelj) v Curihu. 3 1

Umrli so:

20. marca. Marija Perat, sprevednika žena, 72 let, Sv. Petra cesta 56, carcinoma uteri.

V hiralnici:

20. marca. Ivana Habe, gostija, 24 let, status epilepticus.

V bolnišnici:

17. marca. Marija Sitar, posestnika hči, 7 let, diphtheria laryng. — Marijana Brejc, posestnika žena, 46 let, sepsis.

18. marca. Avgusta Mehora, užitniškega revidenta hči, 27 let, jetika.

Tržne cene v Ljubljani

dné 18. marca.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st. . . .	12 80	Špeh povojen, kgr. . .	70
Rež, „	9 20	Surovo maslo, „ . . .	86
Ječmen, „	7 50	Jajce, jedno	2
Oves, „	7 20	Mleko, liter	10
Ajda, „	9	Goveje meso, kgr. . .	64
Prose, „	7 50	Telečje „	64
Koraze, „	6 60	Svinjsko „	70
Krompir, „	3 80	Koštrunovo „	40
Leča, hktl. „	15	Piščanec „	60
Grah, „	15	Golob „	18
Fižol, „	12	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	96	Slama, 100 „	1 60
Mast, „	76	Drva trda, 4 kub.m. .	7 30
Špeh svež, „	66	„ mehka, 4 „	5 20

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina, 24. urah v mm.
21	9 zvečer	735,5	3,2	sl. jvzh.	oblačno	
22	7 jutraj 2. popol.	735,2 732,8	1,3 9,4	sl. svzh. sr. vzh.	skoro obl. jasno	3,2

Srednja včerajšnja temperatura 3,8°, za 0,8° pod normalom.

VABILO

k

rednemu občnemu zboru

„Hranilnice in posojilnice v Selcih“,

kateri se bode vršil

cvetno nedeljo, dné 3. aprila 1898. leta, ob
3. uri popoldne

v uradni sobi posojilnični.

Vspored:

1. Poročilo in potrjenje letnega računa za l. 1897.
2. Volitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
3. Razni nasveti.

V Selcih, dné 20. marca 1898.

Prostovoljna prodaja zemljišča.

Na javni dražbi, ki se bode vršila dne 27. marca ob 9. uri dopoldne v Dragomerju pri Brezovici, okra Log, hiš. št. 18 prodalo se bode

zemljišče

obsejajoče 10 oralov gozda, 1 njivo in dve senožetli ali skupno ali pa razdeljeno na drobno pod ugodnimi pogoji. 213 4-3

Franc Stupica,

trgovec z železnino in specerijskim blagom
v Ljubljani na Marije Terezije cesti šte. 1,
zraven Ančnikovega skladišča za žito,
priporoča svojo veliko zalogo vseh v
železnino spadajočih reči,

kakor kovanja za cerkve, župnišča in hiše, sploh za različne stavbe, dalje kuhinjskega orodja, štedilnih ognjišč (sparherdov) ter bogato pozlačenih nagrobnih križev in različno orodje za kmetovalca.

Raznovrstno mizarstvo, tesarsko, usnjarsko in ključavničarsko orodje, traverze in dobro ohranjene železniške šine za oboke, vodne sesalke, (pumpe), vlite kotle po jako nizki ceni.

Najfinjši cement za stavbe in vodnjake, biš (štorje) za obijanje stropov, in strešni klej (Dachpappe). 280 2 148 6-4

Nadalje različnega in bogato založenega

specerijskega blaga.

Pege

286 10-1 odpravi v 7 dneh popolnoma 195 48-2

dr. Christoff-a Izborni, neškodljivi

Ambra-crème

jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

Službo išče

kuharica,

vešča tudi splošnih hišnih opravil, z dobrimi spričevali. Najraje bi šla h kakemu gosp. duhovniku. Več pov. upravništvo »Slovenca«. 212 3-2

Št. 687.

218 1-1

Razpis dražbe.

V torek, dne 12. malega travna, ob 10. uri dopoldne vršila se bode pri občinskem uradu v Krškem

javna ofertna obravnava zaradi oddaje stavbe bolnice v Krškem.

Stavbena dela proračunjena so sledeče:

A. Glavno poslopje:

1. Težaska in zidarska dela	9926 gld. 90 kr.
2. Kamnoseška dela	593 » — »
3. Tesarska dela	2059 » — »
4. Pokritje strehe	511 » 20 »
5. Dobava železnine	773 » — »
6. Kleparsko delo in kopelje	972 » 60 »
7. Mizarstva, ključavničarska, steklarska in pleskarska dela	3466 » — »
8. Slikarska dela	469 » — »
9. Pečarska dela	582 » — »
10. Različno	166 » 80 »

Skupaj . . . 19500 gld. — kr.

B. Paviljon za nalezljive bolezni:

1. Težaska in zidarska dela	2950 gld. — kr.
2. Kamnoseška dela	220 » — »
3. Tesarska dela	728 » — »
4. Pokritje strehe	304 » 10 »
5. Dobava železnine	255 » 30 »
6. Kleparska dela	471 » 36 »
7. Mizarstva, ključavničarska, steklarska, in pleskarska dela	893 » — »
8. Slikarska dela	62 » 80 »
9. Pečarska dela	130 » — »
10. Različno	65 » 44 »

Skupaj . . . 6080 gld. — kr.

C. Razna dela:

1. Naprava ograje	350 gld. — kr.
2. Naprava potov in planiranje vrta	720 » — »
3. Vodnjak	300 » — »
4. Kanalizacija	350 » — »

Skupaj . . . 1720 gld. — kr.

Navedena dela oddana bodo na podlagi enotnih cen in sicer ali skupno, ali pa po posameznih kategorijah, pa le takim podjetnikom, ki so opravičeni dotična dela izvrševati.

Pravilno izpolnjene, kolekovane in zapečatene ponudbe vložijo naj se najkasneje do zgoraj omenjenega časa pri občinskem uradu v Krškem. Vsaki ponudbi mora biti priložen vadij v znesku 5% (petih odstotkov) proračunjene svote za tisto delo, na katero se ponudba glasi. Tudi mora biti v ponudbi izrecno navedeno, da so ponujalcu dražbeni in stavbeni pogoji znani, in da se jim podvrže.

Ponudbe, katere pridejo kasneje, ali katerim ne bo priložen vadij, bodo se smatrale kot neveljavne.

Nacrti, proračuni, dražbeni in stavbeni pogoji, razgrnjeni bodo od dne 25. sušca do dne dražbe v pisarni občinskega urada v Krškem vsakemu na vpogled. Po zahtevi dobi se tudi prepis proračuna in izpisek iz stavbenih pogojev proti nagradi 4 gld. pri podpisnem občinskem uradu.

Občinski urad v Krškem,

dne 19. marca 1898.

Župan:

Dr. Tomaž Romih.

F. P. Vidic & Co.

v Ljubljani

ponudijo po najnižji ceni poljubno množino

stavbinske opeke, zarezne strešne opeke

(Strangfalz-Ziegel) in tem pripadajočo

stekleno zarežno opeko.

Strešna okna iz litega železa.

Peči in štedilna ognjišča

(lastni izdelek).

193 4

Roman-cement, dovski Portland-cement

pa tudi vse druge za stavbe potrebne predmete.

Najnižje cene.

Severonemški Lloyd v Bremit.

158 30-7

Od vis. e. kr. ministerstva vsled ukaza dne 7. maja 1894, št. 5373 dovoljen.

Brodarstvo poštinih brzoparnikov do Novi-Jorka:

Iz Bremit vsak torek in soboto zvečer	Brema - Sev. Amerika.	Do Novi-Jorka.
Iz Southamptona dotaknivi se	Brema - Južna Amerika.	Do Montevideo.
Cherbourga vsakosreda in nedeljo	Do Baltimore.	
Iz Genove dotaknivi se Neapola	Brema - Vzhodna Azija.	Do Buenos-Ayres.
via Gibraltar	Do Kitajskega.	
dva ali trikrat na mesec.	Do Japonskega.	
Brema - Avstralija.	Do Adelaide, Melbourne, Sydneya.	
		Najlepša in najcenejša priložnost za potovanje.
		Glavni zastopnik v Ljubljani:
		Edvard Tavčar.

Dunajska borza.

Dne 22. marca.	Dne 21. marca.	Kreditne srečke, 100 gld.	204 gld. — kr
Skupni državni dolg v notah	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	168 " — "
Skupni državni dolg v srebru	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	Avstrijskega rubečega križa srečke, 10 gld.	20 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	Rudolfove srečke, 10 gld.	28 " — "
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	Salmove srečke, 40 gld.	79 " — "
Ogerska zlata renta 4%	Tisine srečke 4%, 100 gld.	St. Genois srečke, 40 gld.	83 " 75 "
Ogerska kronska renta 4%, 200 kron	Dunavske vravnjavne srečke 5%	Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	Ljubljanske srečke	23 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	Posojilo goriškega mesta	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	160 " — "
London vista	4% kranjsko deželno posojilo	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3445 " — "
Nemški drž. bankovci za 100m. nem. drž. velj.	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	420 " — "
20 mark	Prioritetne obveznice državne železnice	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79 " 25 "
20 frankov (napoleonodor)	južne železnice 3%	Splošna avstrijska stavbinska družba	115 " 50 "
Italijanski bankovci	južne železnice 5%	Montanska družba avstr. plan.	152 " 35 "
C. kr. cekini	dolenjskih železnice 4%	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	182 " — "
		Papirnih rubljev 100	127 " 25 "

S 1. januarjem 1898 se je pričelo novo celoletno naročevanje!

MERCUR

XXXVI. leto.

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obilicij.

Brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega za-znamek vseh izžrebanih srečk.

Naročuje se najprimerneje s poštini nakaznicami pri vseh c. in kr. poštini uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzeile 10.

2 gld. 60

celoletna naročnina.